

Suvestinė redakcija nuo 2023-01-01 iki 2023-02-20

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-07-31, i. k. 2015-11847

Nauja redakcija nuo 2023-01-01:

Nr. [V-697](#), 2022-04-05, paskelbta TAR 2022-04-05, i. k. 2022-07075

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL MEDICININĖS REABILITACIJOS ĮSTAIGŲ (PADALINIŲ) VEIKLOS
SPECIALIŲJŲ REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2015 m. liepos 24 d. Nr. V- 889
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 10 straipsnio 6 punktu:

1. T v i r t i n u Medicininės reabilitacijos įstaigų (padalinių) veiklos specialiųjų reikalavimų aprašą (pridedama).
2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministrė

Rimantė Šalaševičiūtė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro

2015 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. V-889

(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro

2022 m. balandžio 5 d. įsakymo Nr. V-697 redakcija)

**MEDICININĖS REABILITACIJOS ĮSTAIGŲ (PADALINIŲ) VEIKLOS SPECIALIŲJŲ
REIKALAVIMŲ APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Medicininės rehabilitacijos įstaigų (padalinių) veiklos specialiųjų reikalavimų aprašas (toliau – Aprašas) nustato medicininės rehabilitacijos paslaugų teikimo reikalavimus, medicininės rehabilitacijos paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų (padalinių) (toliau – ASP įstaigos) uždavinius, funkcijas bei reikalavimus jų personalui ir patalpoms.

2. Aprašas privalomas ASP įstaigoms, jų steigėjams, ASP įstaigų veiklą kontroliuojančioms ir licencijuojančioms įstaigoms.

3. Apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. **Ambulatorinės medicininės rehabilitacijos paslaugos** – asmens sveikatos priežiūros įstaigoje (ar jos padalinyje) teikiamos medicininės rehabilitacijos paslaugos ambulatoriškai gydomiems pacientams, siekiant palaikyti jų fizinį pajėgumą, atkurti gebėjimus atlikti kasdienės veiklos veiksmus, skatinti socialinį savarankiškumą, mokyti ligų komplikacijų profilaktikos.

3.2. **Ambulatorinės medicininės rehabilitacijos paslaugos namuose** – asmens sveikatos priežiūros įstaigos (ar jos padalinio) teikiamos medicininės rehabilitacijos paslaugos asmens namuose, skiriamos siekiant palaikyti pacientų fizinį pajėgumą, jų gebėjimus atlikti kasdienės veiklos veiksmus.

3.3. **Antirecidyvinio sanatorinio gydymo paslaugos** – stacionarinės medicininės rehabilitacijos paslaugos, teikiamos pacientams, sergantiems lėtinėmis progresuojančiomis ir recidyvuojančiomis ligomis, ir apimančios natūralių ir apdorotų gamtinių veiksnių taikymą prevenciniu tikslu.

3.4. **Antrinės medicininės rehabilitacijos paslaugos (reabilitacija II)** – stacionarinės medicininės rehabilitacijos paslaugos, teikiamos pacientams dėl ilgalaikių kompensuojamų biopsichosocialinių funkcijų sutrikimų.

3.5. **Biopsichosocialinės funkcijos** – pagal amžių, lytį, socialinę ir kultūrinę padėtį įprastiniai žmogaus veiksmai (galimybė orientuotis, judėti, apsitarnauti, priimti ar perduoti informaciją, kontroliuoti savo elgesį, bendrauti su kitais žmonėmis, dirbti ir kt.).

3.6. **Fizinės medicinos ir rehabilitacijos gydytojo konsultacija** – pagal fizinės medicinos ir rehabilitacijos gydytojo kvalifikaciją ir kompetenciją teikiama asmens sveikatos priežiūros paslauga, kai vertinama paciento funkcinė būklė, jos sutrikimai, skiriami ir taikomi medicininės rehabilitacijos metodai, vertinamas jų efektyvumas, teikiama konsultacija pacientui ir jį siuntusiam gydytojui.

3.7. **Fizioterapija** – ligų ir traumų gydymas natūraliais ir pritaikytais fizikiniais veiksniais, taip pat šių veiksnių naudojimas atliekant medicininę rehabilitaciją ir ligų profilaktikos tikslu, siekiant išsaugoti ar stiprinti sveikatą.

3.8. **Medicininės rehabilitacijos paslaugos** – kompleksinis medicininės rehabilitacijos metodų taikymas, siekiant arba atkurti sutrikusias paciento biopsichosocialines funkcijas, arba, esant negrįžtamiems organizmo pakitimams, jas kompensuoti, arba palaikyti pasiektą paciento biopsichosocialinio funkcinio pajėgumo lygį.

3.9. **Medicininės rehabilitacijos metodai** – kineziterapija, ergoterapija, fizioterapija, klinikinio logopedo paslauga, psichologinė ir socialinė pagalba, gydomasis masažas, gydymas vaistais ir dieta, ortopedinių ir techninės pagalbos priemonių parinkimas ir pritaikymas, paciento ir (ar) jo artimųjų mokymas.

3.10. **Medicininės rehabilitacijos paslaugas teikiančių specialistų komanda** – fizinės medicinos ir rehabilitacijos gydytojas (vadovauja medicininės rehabilitacijos specialistų komandai),

kineziterapeutas, ergoterapeutas, medicinos psichologas, bendrosios praktikos slaugytojas, gydomojo masažo specialistas, socialinis darbuotojas, klinikinis logopedas.

3.11. Palaikomosios medicininės reabilitacijos paslaugos – stacionarinės medicininės reabilitacijos paslaugos, teikiamos biopsichosocialinių funkcijų sutrikimų turintiems pacientams, kuriems nustatytas neįgalumas, siekiant palaikyti jų anksčiau pasiektą funkcinio pajėgumo ir socialinio aktyvumo lygį.

3.12. Pradinės medicininės reabilitacijos paslaugos – medicininės reabilitacijos paslaugos, teikiamos ambulatoriškai arba stacionare gydomiems biopsichosocialinių funkcijų sutrikimų turintiems pacientams ūmiu ar poūmiu ligos periodu arba paūmėjus lėtinei ligai siekiant mažinti ligos komplikacijų riziką ir aktyvinti biopsichosocialines funkcijas. Šias paslaugas teikia pavieniai medicininės reabilitacijos specialistai.

3.13. Stacionarinės medicininės reabilitacijos paslaugos – asmens sveikatos priežiūros įstaigos (ar padalinio) teikiamos medicininės reabilitacijos paslaugos stacionare gydomiems pacientams, apimančios antrines ir tretines medicininės reabilitacijos paslaugas (reabilitaciją II, reabilitaciją III), palaikomosios medicininės reabilitacijos paslaugas ir antirecidyvinio sanatorinio gydymo paslaugas.

3.14. Tretinės medicininės reabilitacijos paslaugos (reabilitacija III) – stacionarinės medicininės reabilitacijos paslaugos, teikiamos pacientams dėl iš dalies kompensuojamų biopsichosocialinių funkcijų ilgalaikių reikšmingų sutrikimų.

3.15. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS

MEDICININĖS REABILITACIJOS PASLAUGŲ TEIKIMO REIKALAVIMAI

4. Medicininės reabilitacijos paslaugas gali teikti ASP įstaiga, turinti tokių paslaugų teikimo licenciją. Pradinės ambulatorinės medicininės reabilitacijos paslaugas teikia ASP įstaigos, turinčios licenciją teikti antrinio ar tretinio lygio fizinės medicinos ir reabilitacijos (toliau – FMR) gydytojo paslaugas ir (ar) turinčios ambulatorinių medicininės reabilitacijos paslaugų teikimo licenciją.

5. Medicininės reabilitacijos paslaugos pradedamos teikti nuo pat ligos ar traumos gydymo pradžios, stabilizavus paciento būklę. Pradinės medicininės reabilitacijos paslaugas teikia ASP įstaigos FMR padaliniai. Jei po pradinės medicininės reabilitacijos paslaugų suteikimo pacientui lieka biopsichosocialinių funkcijų sutrikimų, stacionarinės ir ambulatorinės medicininės reabilitacijos paslaugos teikiamos tų pačių arba kitų ASP įstaigų FMR padaliniuose. Neįgaliesiems medicininės reabilitacijos paslaugos teikiamos palaikomosios reabilitacijos metu. Medicininės reabilitacijos indikacijas, pacientų siuntimo gauti reabilitacijos paslaugų tvarką, paslaugų teikimo bendruosius ir specialiuosius reikalavimus, paslaugų mastą įsakymu nustato sveikatos apsaugos ministras.

6. Vaikams stacionarinė reabilitacija teikiama ASP įstaigose, užtikrinančiose ugdymo proceso tęstinumą.

7. Medicininės reabilitacijos paslaugas teikiančių ASP įstaigų veiklos kokybę reglamentuoja ASP įstaigos vadovo patvirtinta vidaus kokybės sistema.

III SKYRIUS

MEDICININĖS REABILITACIJOS PASLAUGAS TEIKIANČIŲ ASP ĮSTAIGŲ UŽDAVINIAI

8. Medicininės reabilitacijos paslaugas teikiančių ASP įstaigų uždaviniai:

8.1. sutrumpinti gydymo trukmę, pagreitinti pasveikimą ir darbingumo sugrąžinimą;

8.2. kompensuoti sutrikusias paciento funkcijas, kai įgimtas defektas, liga ar trauma yra sukėlę kompensuojamus funkcijų sutrikimus;

8.3. iš dalies sugrąžinti sutrikusį darbingumą ir (ar) pasiekti didžiausią asmens savarankiškumą, kai įgimtas defektas, liga ar trauma yra sukėlę negrįžtamų funkcijų sutrikimų;

- 8.4. išlaikyti pasiektą funkcinį pajėgumą ir savarankiškumą;
- 8.5. saugoti ir stiprinti sveikatą.

IV SKYRIUS

MEDICININĖS REABILITACIJOS PASLAUGAS TEIKIANČIŲ ASP ĮSTAIGŲ FUNKCIJOS

9. Medicininės rehabilitacijos paslaugas teikiančių ASP įstaigų funkcijos priklauso nuo teikiamų medicininės rehabilitacijos paslaugų rūšių.

10. Medicininės rehabilitacijos paslaugas teikiančios ASP įstaigos, siekdamos Aprašo 8.1 ir 8.5 papunkčiuose nurodytų uždavinių, teikia pradinės medicininės rehabilitacijos ir ambulatorinės medicininės rehabilitacijos paslaugas.

11. Medicininės rehabilitacijos paslaugas teikiančios ASP įstaigos, siekdamos Aprašo 8.2 papunktyje nurodytų uždavinių, teikia rehabilitacijos II ar antirecidyvinio sanatorinio gydymo paslaugas.

12. Medicininės rehabilitacijos paslaugas teikiančios ASP įstaigos, siekdamos Aprašo 8.3 papunktyje nurodytų uždavinių, teikia rehabilitacijos III paslaugas.

13. Medicininės rehabilitacijos paslaugas teikiančios ASP įstaigos, siekdamos Aprašo 8.4 papunktyje nurodytų uždavinių, teikia palaikomosios rehabilitacijos paslaugas.

14. Medicininės rehabilitacijos specialistai (kineziterapeutas, ergoterapeutas, gydomojo masažo specialistas, bendrosios praktikos slaugytojas), teikdami pradinės medicininės rehabilitacijos paslaugas, pagal indikacijas:

14.1. taiko kineziterapiją paciento funkciniam ir fiziniam pajėgumui palaikyti ir pagerinti bei komplikacijų profilaktikai;

14.2. taiko ergoterapiją paciento savarankiškumui palaikyti ir pagerinti;

14.3. taiko fizioterapines procedūras (skausmui, uždegimui mažinti ir pan.);

14.4. moko pacientą taikyti komplikacijų profilaktikos priemonės;

14.5. taiko gydomojo masažo procedūras.

15. Ambulatorinės, stacionarinės, palaikomosios medicininės rehabilitacijos paslaugas ir antirecidyvinio sanatorinio gydymo paslaugas teikianti medicininės rehabilitacijos specialistų komanda:

15.1. ištiria ir įvertina paciento funkcinę, socialinę ir psichoemocinę būklę;

15.2. nustato paciento sveikatos būklės problemas ir medicininės rehabilitacijos tikslus;

15.3. sudaro individualią medicininės rehabilitacijos programą, ją aptaria su pacientu ir (ar) jo artimaisiais;

15.4. periodiškai pagal poreikį aptaria medicininės rehabilitacijos programos eigą ir efektyvumą;

15.5. pacientui išvykstant įvertina medicininės rehabilitacijos efektyvumą, esant indikacijų, rekomenduoja rehabilitaciją tęsti.

16. Medicininės rehabilitacijos specialistų komanda, teikdama rehabilitacijos III paslaugas, turi:

16.1. sudaryti ir vykdyti individualią kompleksinę slaugos programą;

16.2. taikyti kineziterapiją paciento judėjimo funkcijoms ir fiziniam pajėgumui palaikyti, pagerinti, kompensuoti, individualiai pritaikyti techninės pagalbos ir ortopedines priemones;

16.3. taikyti ergoterapiją, siekiant sugrąžinti ar kompensuoti paciento gebėjimus apsitarnauti, atlikti kasdienę veiklą; įvertinti, ar gyvenamoji aplinka atitinka paciento poreikius; suteikti rekomendacijas dėl gyvenamosios aplinkos pritaikymo; sugrąžinti, kompensuoti profesinei ir (ar) laisvalaikio veiklai reikalingus įgūdžius arba pagal paciento sveikatos būklę išmokyti naujų įgūdžių, individualiai pritaikyti techninės pagalbos ir ortopedines priemones;

16.4. taikyti fizioterapines ir (ar) gydomojo masažo procedūras;

16.5. konsultuoti pacientą profesinės rehabilitacijos klausimais, suteikti kuo išsamesnę informaciją dėl galimybių gauti profesinės rehabilitacijos paslaugas;

- 16.6. spręsti medicininės reabilitacijos metu kylančias specifines pacientų medicininės problemas;
- 16.7. apmokyti paciento artimuosius teikti pagalbą pacientams, turintiems biopsichosocialinių funkcijų sutrikimų, namuose.
17. Medicininės reabilitacijos specialistų komanda, teikdama reabilitacijos II, palaikomosios medicininės reabilitacijos ir antirecidyvinio sanatorinio gydymo paslaugas, turi:
 - 17.1. taikyti kineziterapiją paciento judėjimo funkcijoms ir fiziniam pajėgumui palaikyti, pagerinti, sugrąžinti, kompensuoti, individualiai pritaikyti techninės pagalbos ir ortopedines priemones;
 - 17.2. taikyti ergoterapiją, siekiant ugdyti reikiamus įgūdžius, įpročius, reikalingus kasdienėje, mokymosi, darbinėje ar profesinėje bei laisvalaikio veiklose, namuose ir bendruomenėje, individualiai pritaikyti techninės pagalbos ir ortopedines priemones;
 - 17.3. taikyti fizioterapines ir (ar) gydomojo masažo procedūras.
18. ASP įstaigoje, teikiant reabilitacijos II, reabilitacijos III, palaikomosios medicininės reabilitacijos ir antirecidyvinio sanatorinio gydymo paslaugas, turi būti:
 - 18.1. užtikrintas paciento gyvybinių funkcijų palaikymas ir slaugos poreikis, atlikti reikiami laboratoriniai ir instrumentiniai tyrimai, užtikrintas ligos, dėl kurios pacientas atsiųstas gauti medicininės reabilitacijos paslaugų, būtinasis medikamentinis gydymas ir jo korekcija;
 - 18.2. taikomi medicininės reabilitacijos metodai, siekiant išvengti komplikacijų (kontraktūrų, pragulų, kvėpavimo ir šlapimo sistemų infekcijų, tromboembolijų ir kt.);
 - 18.3. psichologinėmis priemonėmis koreguojama paciento psichoemocinė būklė, stiprinami psichologiniai sveikatos ištekliai;
 - 18.4. teikiamos socialinio darbuotojo ir medicinos psichologo konsultacijos, siekiant skatinti paciento socialinį savarankiškumą bei didinti dalyvavimo visuomenės veikloje galimybes;
 - 18.5. pacientas ir (ar) jo artimieji apmokomi, kaip taikyti sveikatą stiprinančias priemones namuose ir kaip išvengti komplikacijų;
 - 18.6. teikiamos ir kitos paslaugos, jei pacientas turi specialiųjų poreikių: ortopedinių ir techninės pagalbos priemonių parinkimo, pritaikymo, apmokymo jomis naudotis ir protezavimo; aklieji, kurtieji ir turintys negalią dėl intelekto sutrikimų pacientai – mokymo orientuotis aplinkoje, bendrauti, dietinio gydymo, specialiojo ugdymo;
 - 18.7. atsiradus naujam ar paūmėjus esamam susirgimui, suteikiama medicinos pagalba, esant indikacijų, užtikrinamos kitų specialistų konsultacijos, reikiami tyrimai ir sprendžiama, ar tikslinga tęsti medicininę reabilitaciją;
 - 18.8. sudaromos sąlygos pacientams užsiimti laisvalaikio veikla;
 - 18.9. pacientams, turintiems kalbėjimo (įskaitant balso), kalbos, maitinimosi, komunikacijos ir (ar) rijimo sutrikimų, teikiamos klinikinio logopedo paslaugos.
19. Medicininės reabilitacijos specialistų komanda, teikdama ambulatorinės medicininės reabilitacijos paslaugas, turi:
 - 19.1. taikyti kineziterapiją ir kitus medicininės reabilitacijos metodus paciento judėjimo funkcijoms ir fiziniam pajėgumui palaikyti ir pagerinti;
 - 19.2. taikyti ergoterapiją, siekdamą ugdyti reikiamus įgūdžius, įpročius, reikalingus kasdienėje, mokymosi, darbinėje ar profesinėje bei laisvalaikio veiklose;
 - 19.3. taikyti fizioterapines ir (ar) gydomojo masažo procedūras;
 - 19.4. psichologinėmis priemonėmis koreguoti pacientų psichoemocinę būklę;
 - 19.5. prireikus suteikti socialinio darbuotojo konsultaciją;
 - 19.6. mokyti pacientą komplikacijų profilaktikos bei sveikatą stiprinančias priemones taikyti namuose;
 - 19.7. teikti ir kitas paslaugas, jei pacientas turi specialiųjų poreikių: ortopedinių ir techninės pagalbos priemonių parinkimo, pritaikymo, apmokymo jomis naudotis ir protezavimo; aklieji, kurtieji ir turintys negalią dėl intelekto sutrikimo pacientai – mokymo orientuotis aplinkoje, bendrauti, dietinio gydymo, specialiojo ugdymo;
 - 19.8. pacientams, turintiems kalbėjimo (įskaitant balso), kalbos, maitinimosi, komunikacijos ir (ar) rijimo sutrikimų, teikti klinikinio logopedo paslaugas.

V SKYRIUS
REIKALAVIMAI MEDICININĖS REABILITACIJOS PASLAUGAS TEIKIANČIOMS
ASP ĮSTAIGOMS

20. Medicininės rehabilitacijos paslaugas teikiančių ASP įstaigų patalpos turi atitikti Aprašo reikalavimus. Patalpos, kurios turi būti įrengtos medicininės rehabilitacijos paslaugas teikiančiose ASP įstaigose, nurodytos Aprašo 1 priede. Reikalavimai ASP įstaigoms pagal teikiamų stacionarinių ir (ar) ambulatorinių paslaugų lygius išdėstyti Aprašo 2 priede.

21. Medicininės rehabilitacijos paslaugas gali teikti specialistai, turintys šios veiklos licencijas, klinikinis logopedas – turintis Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos suteiktą spaudo numerį.

22. ASP įstaigų personalas, teikdamas medicininės rehabilitacijos paslaugas, privalo vadovautis Aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais jų veiklą. Medicininės rehabilitacijos, antirecidyvinio sanatorinio gydymo ir palaikomosios medicininės rehabilitacijos paslaugas teikiančių stacionarinių ASP įstaigų ir ambulatorinės rehabilitacijos paslaugas teikiančių FMR padalinių personalo darbo krūviai nurodyti Aprašo 3 priede.

Medicininės reabilitacijos įstaigų (padalinių)
veiklos specialiųjų reikalavimų aprašo
1 priedas

MEDICININĖS REABILITACIJOS PASLAUGAS TEIKIANČIOS ASP ĮSTAIGOS PATALPŲ SĄRAŠAS

STRUKTŪRINIAI VIENETAI	Pradinės medicininės reabilitacijos paslaugos		Antirecidyvinis sanatorinis gydymas (vaikams)	Reabilitacija II	Reabilitacija III	Palaikomoji reabilitacija	Ambulatorinė reabilitacija
	Teikiamos ambulatoriškai	Teikiamos stacionare					
1. Fizinės medicinos ir reabilitacijos padalinys:							
1.1. FMR gydytojo kabinetas (-ai)	+	+	+	+	+	+	+
1.2. fizinio pajėgumo funkcinės būklės įvertinimo kabinetas (-ai)	–	–	+	+	+	+	+
1.3. kineziterapijos salė (-ės) ar kabinetas (-ai)	+	+	+	+	+	+	+
1.4. baseinas arba vandens takas, arba vertikalios vonios	–	–	++	++	++	++	++
1.5. ergoterapijos kabinetas (-ai)	++	++	++	++	+	++	++
1.6. gydomojo masažo specialisto darbo vieta (-os)	+	+	+	+	+	+	+
1.7. klinikinio logopedo kabinetas		-	++	++	++	++	++
1.8. medicinos psichologo kabinetas (-ai)		-	+	+	+	+	++
1.9. socialinio darbuotojo kabinetas	–	–	+	+	+	+	++
1.10. fizioterapijos kabinetas (-ai)	+	+	+	+	+	+	+
1.11. poilsio ir laisvalaikio patalpos	–	–	+	+	+	+	+
1.12. personalo poilsio patalpa	+	+	+	+	+	+	+
1.13. paciento mokymo ir (ar) poilsio patalpa	+	–	+	+	+	+	+

1.14. mokykla (vaikams paslaugas teikiančiose įstaigose)	–	–	+	+	+	+	–
2. Papildomi reikalavimai stacionarinės medicininės reabilitacijos skyriui (veikiančiam fizinės medicinos ir reabilitacijos padalinyje):							
2.1. procedūrų kabinetas	–	–	+	+	+	+	–
2.2. stacionaro palatos	–	–	+	+	+	+	–
2.3. stacionaro slaugos postas	–	–	+	+	+	+	–
2.4. gydytojų kabinetas	–	–	+	+	+	+	–
2.5. valgykla	–	–	+	+	+	+	–

Pastabos:

1. + privalomos patalpos.

2. – neprivalomos patalpos.

3. +* esant poreikiui ir pagal atitinkamą profilį.

4. Stacionarinis medicininės reabilitacijos skyrius steigiamas:

4.1. daugiaprofilinėje ligoninėje – ne mažiau kaip 10 vieno profilio lovų suaugusiems ir ne mažiau kaip 5 vieno profilio lovų vaikams;

4.2. reabilitacijos ligoninėse, centruose – ne mažiau kaip 20 vieno profilio lovų suaugusiems, turintiems judamojo atramos aparato pažeidimų, sergantiems nervų, kraujotakos, kvėpavimo, virškinimo sistemų, inkstų, ginekologinėmis ligomis, ir ne mažiau kaip 10 vieno profilio lovų vaikams, turintiems judamojo atramos aparato pažeidimų, sergantiems nervų, kraujotakos, kvėpavimo, virškinimo sistemų ligomis;

4.3. reabilitacijos ligoninėse, centruose – ne mažiau kaip 10 vieno profilio lovų suaugusiems, sergantiems endokrininėmis, akių, ausų-nosies-gerklės, odos ligomis, turintiems psichikos ir elgesio sutrikimų, patyrusiems jonizuojančiosios spinduliuotės poveikį, ir ne mažiau kaip 5 vieno profilio lovų vaikams, sergantiems akių, ausų-nosies-gerklės, odos, inkstų, endokrininėmis, kraujotakos ligomis, turintiems psichikos ir elgesio sutrikimų;

4.4. universiteto ligoninėse (Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninėje Kauno klinikose, Vilniaus universiteto ligoninėje Santaros klinikose, kur rengiami FMR gydytojai) – ne mažiau kaip 5 vieno profilio lovų.

Medicininės reabilitacijos įstaigų (padalinių)
veiklos specialiųjų reikalavimų aprašo
2 priedas

**REIKALAVIMŲ ASP ĮSTAIGOMS PAGAL TEIKIAMŲ STACIONARINIŲ IR (AR) AMBULATORINIŲ
PASLAUGŲ LYGIUS SARAŠAS**

VEIKLOS SRITIS	Pradinės medicininės reabilitacijos paslaugos	Vaikų antirecidyvinius sanatorinis gydymas	Reabilitacija II	Reabilitacija III	Palaikomoji reabilitacija	Ambulatorinė reabilitacija
1. KINEZITERAPIJA						
1.1. kineziterapijos kabinetas (-ai), skirtas (-i) individualiems užsiėmimams (plotas vienam pacientui procedūros metu)	$\geq 6 \text{ m}^2$	$\geq 6 \text{ m}^2$	$\geq 8 \text{ m}^2$	$\geq 10 \text{ m}^2$	$\geq 8 \text{ m}^2$	$\geq 6 \text{ m}^2$
1.2. pacientų, kuriems skiriami individualūs užsiėmimai, skaičius (procentais)	$\geq 50\%$	$\geq 50 \%$	$\geq 70 \%$	$\geq 90 \%$	$\geq 60 \%$	$\geq 50 \%$
1.3. pacientų skaičius grupinių užsiėmimų metu	2–5	2–5	2–5	–	–	2–5
1.4. plotas vienam pacientui grupinių užsiėmimų metu	$\geq 4 \text{ m}^2$	$\geq 4 \text{ m}^2$	$\geq 6 \text{ m}^2$	–	–	$\geq 4 \text{ m}^2$
1.5. baseino plotas vienam pacientui užsiėmimų metu	–	$\geq 4 \text{ m}^2$	$\geq 4 \text{ m}^2*$	$\geq 4 \text{ m}^2$	$\geq 4 \text{ m}^2$	$\geq 4 \text{ m}^2$
2. GYDOMASIS MASAŽAS (1 DARBO VIETA)	$\geq 8 \text{ m}^2$	$\geq 8 \text{ m}^2$	$\geq 8 \text{ m}^2$	$\geq 8 \text{ m}^2$	$\geq 8 \text{ m}^2$	$\geq 8 \text{ m}^2$
3. ERGOTERAPIJA						
3.1. ergoterapijos kabinetas (-ai), skirtas (-i) individualiems užsiėmimams (plotas vienam pacientui procedūros metu)	$\geq 6 \text{ m}^2*$	$\geq 6 \text{ m}^2$	$\geq 8 \text{ m}^2$	$\geq 10 \text{ m}^2$	$\geq 8 \text{ m}^2$	$\geq 6 \text{ m}^2$
3.2. pacientų, kuriems skiriami individualūs užsiėmimai, skaičius (procentais)	$\geq 50\%$	$\geq 50 \%$	$\geq 70 \%$	$\geq 90 \%$	$\geq 60 \%$	$\geq 50 \%$
3.3. pacientų skaičius grupinių užsiėmimų metu	2–4	2–10	2–4	2–3	2–4	2–4
3.4. plotas vienam pacientui grupinių užsiėmimų metu	$\geq 4 \text{ m}^2$	$\geq 4 \text{ m}^2$	$\geq 6 \text{ m}^2$	$\geq 6 \text{ m}^2$	$\geq 6 \text{ m}^2$	$\geq 4 \text{ m}^2$

4. FIZIOTERAPINIS GYDYMAS						
4.1. patalpos, atitinkančios visuomenės sveikatos saugos reglamentuose (higienos normose) nustatytus reikalavimus ir turinčios tai patvirtinančius dokumentus	+	+	+	+	+	+
4.2. nuolatinės srovės	+	+	+	+	+	+
4.3. impulsinės srovės (ne mažiau kaip 3 rūšių)	+	+	+	+	+	+
4.4. kintamieji aukšto dažnio elektromagnetiniai laukai	–	+	+	+	+	+
4.5. magnetoterapija	+	+	+	+	+	+
4.6. ultragarsas	+	+	+	+	+	+
4.7. šviesos terapija	+	+	+	+	+	+
4.8. aerozolių terapija	+	+	+	+	+	+
4.9. šilumos ir (arba) šalčio terapija	+	+	+	+	+	+
4.10. povandeninis masažas*	–	+	+	+	+	+
4.11. gydomieji dušai*	–	+	+	+	+	+
4.12. gydymosi vonios*	–	+	+	+	+	+
5. VAISTINIAI PREPARATAI						
5.1. vaistiniai preparatai, skirti neatidėliotinai pagalbai teikti	+	+	+	+	+	+
5.2. vaistiniai preparatai, skirti ligai, dėl kurios pacientas atsiųstas medicininės reabilitacijos, gydyti	–	+	+	+	+	–
6. MEDICINOS PSICHOLOGO IR SOCIALINIO DARBUOTOJO KABINETAI						
6.1. medicinos psichologo kabinetas	–	+	+	+	+	+
6.2. socialinio darbuotojo kabinetas	–	+	+	+	+	+
7. PACIENTŲ IR (AR) JŲ ARTIMŲJŲ MOKYMAS						
	–	+	+	+	+	+

Pastabos:

1. + privalomas struktūrinis vienetas.
2. – neprivalomas struktūrinis vienetas.
3. * esant indikacijų ir (ar) pagal atitinkamą profilį.

Medicininės reabilitacijos įstaigų (padalinių)
veiklos specialiųjų reikalavimų aprašo
3 priedas

**MEDICININĖS REABILITACIJOS, ANTIRECIDYVINIO SANATORINIO GYDYMO IR PALAIKOMOSIOS REABILITACIJOS
PASLAUGAS TEIKIANČIŲ STACIONARINIŲ ASP ĮSTAIGŲ IR AMBULATORINĖS REABILITACIJOS PASLAUGAS TEIKIANČIŲ
FMR PADALINIŲ PERSONALO DARBO KRŪVIŲ LENTELĖ**

Pareigybės (paslaugas gaunančių pacientų skaičius lentelėje atitinka vieno etato krūvį)	Pradinės medicininės reabilitacijos paslaugos	Vaikų antirecidyvnis sanatorinis gydymas	Reabilitacija II	Reabilitacija III	Palaikomoji reabilitacija	Ambulatorinė reabilitacija
1. Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas						
1.1. reabilitacijos stacionaro pacientų skaičius (dirbant vienu etatu)	–	16–18	12–15	8	16–20	–
1.2. paslaugas teikiantis daugiaprofilinės ligoninės ar poliklinikos skyrius: konsultacijų skaičius (pirminių, pakartotinių) per darbo dieną	16	–	–	–	–	15
2. Kineziterapeutas						
2.1. procedūrų skaičius dirbant individualiai (vienos procedūros trukmė 30 min.)	11–13	13	11–13	10–12	11–13	11–13
2.2. 30 min. procedūros trukmė dirbant su pacientų grupe (grupių skaičius)	6–8	6–8	6–8	–	–	7–8
3. Ergoterapeutas						
3.1. procedūrų skaičius dirbant individualiai (vienos procedūros trukmė 30 min.)	10–13	13	10–13	10–12	10–13	10–13
3.2. 45 min. dirbant su pacientų grupe (grupių skaičius)	6–8	6–8	6–8	–	–	7–8
4. Medicinos psichologas						
4.1. konsultacijų skaičius dirbant individualiai (vienos konsultacijos trukmė 30 min.).	6–8*	6–8	6–8	6–8	6–8	6–8*

4.2. 45 min. dirbant su pacientų grupe (grupių skaičius)	4–5*	4–5	4–5	4–5	4–5	4–5*
5. Socialinis darbuotojas						
5.1. konsultacijų skaičius	–	15	15	15	15	15*
5.2. grupių skaičius	–	5–7	5–7	5–7	5–7	5–7
6. Klinikinis logopedas (teikiantis paslaugas pacientams, sergantiems nervų, ausų-nosies-gerklės ligomis ar esant indikacijų; pacientų skaičius).	–	6–7	10–12	10–12	10–12	10–12*
7. Gydomojo masažo specialistas (gydomojo masažo balų skaičius nurodytas šio priedo 1 lentelėje)	30	30	30	30	30	30
8. Bendrosios praktikos slaugytojas						
8.1. atliekant fizioterapines procedūras (procedūrų balų skaičius nurodytas Aprašo 5 ir 6 prieduose)	60–80	60–80	60–75	60–70	60–75	60–80
8.2. kai atliekant procedūrą nereikia dalyvauti ar nuolat stebėti paciento (procedūrų balų skaičius)	80–120	80–120	–	–	–	80–120
9. Slaugytojo padėjėjas , teikiantis paslaugas medicininės reabilitacijos stacionaro pacientams, sergantiems nervų ligomis ar turinčius atramos judamojo aparato pažeidimų, darbo dienos metu	–	–	12–25	10–12	12–25	–

Pastabos:

1. * esant poreikiui.

2. Dirbant vienu etatu, konkretus pacientų (procedūrų) skaičius parenkamas atsižvelgiant į įstaigos, teikiančios medicininės reabilitacijos paslaugas, poreikius ir galimybes.

3. Po medicininės reabilitacijos paslaugos suteikimo yra rekomenduojama 5–10 minučių pertrauka patalpai paruošti, medicininės reabilitacijos specialistui pailsėti, pacientui pasiruošti procedūrai. Taip pat rekomenduojama kasdien iki 1 akademinės valandos skirti metodiniam organizaciniam darbui, tyrimų duomenims tvarkyti, duomenų analizei ir interpretacijai, apskaitai, ataskaitoms tvarkyti, metodikoms kurti, metodikos priemonėms kaupti ir tvarkyti, susirinkimams bei specialistų komandos aptarimams.

4. Bendrosios praktikos slaugytojo darbo krūvį reglamentuoja Slaugytojų darbo krūvio nustatymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. V-400 „Dėl Slaugytojų darbo krūvio nustatymo tvarkos aprašo tvirtinimo“.

GYDOMOJO MASAŽO VERTĖ BALAIS

Eilės Nr.	Kūno sritis	Masažo vertė balais
1.	Plaukuotosios galvos srities gydomas masażas (nuo pakauškaulio pamato iki antakių linijos lygio bei nuo smilkinkaulio speninės ataugos lygio iki kitos kūno pusės to paties lygio)	1,5
2.	Veido srities gydomas masażas (visa veido sritis bei priekinis kaklo paviršius iki raktikaulių lygio)	1,5
3.	Apykaklinės srities gydomas masażas (nuo pakauškaulio pamato lygio iki krūtininės stuburo dalies 12 slankstelio lygio bei nuo deltinės žastikaulio šiurkštumos vertikalės iki kitos kūno pusės tos pačios vertikalės)	2
4.	Viršutinės galūnės srities gydomas masażas (nuo distalinio pirštakaulių lygio iki mentės petinės ataugos ir raktikaulio lygio bei mentės vidinio krašto vertikalės)	2
5.	Krūtinės srities gydomas masażas (nuo raktikaulių lygio iki 12 šonkaulio lygio bei nuo žastikaulio deltinės šiurkštumos vertikalės iki kitos kūno pusės tos pačios vertikalės)	3
6.	Nugaros srities gydomas masażas (nuo pakauškaulio pamato lygio iki sėdmeninių raukšlių lygio bei nuo žastikaulio deltinės šiurkštumos vertikalės iki kitos kūno pusės tos pačios vertikalės)	3,5
7.	Nugaros ir priešstuburinių sričių segmentinis gydomas masażas (nuo kaklinės stuburo dalies 1 slankstelio iki uodegikaulio lygio bei nuo žastikaulio deltinės šiurkštumos vertikalės iki kitos kūno pusės tos pačios vertikalės)	3,5
8.	Pilvo srities gydomas masażas (nuo 5 šonkaulių lygio iki gaktinės sąvaržos lygio bei klubakaulio skiauterės tarpinės linijos vertikalės iki kitos kūno pusės tos pačios vertikalės).	1,5
9.	Apatinės galūnės srities gydomas masażas (nuo distalinio pirštakaulių ir kulnakaulio gumburo lygio iki priekinio viršutinio klubakaulio dyglio, klubakaulio skiauterės ir kryžkaulio pamato lygio)	2,5
10.	Kūdikių bendras kūno gydomas masażas	3,5
11.	Suaugusiųjų bendras kūno gydomas masażas (išskyrus plaukuotosios galvos ir veido sričių gydymą)	7,5
12.	Viršutinės galūnės srities ir susijusių kūno kvadrantų gydomas limfodrenažinis masażas (pažeistų sritinių limfmazgių kūno kvadrantų bei artimiausių sveikų sritinių limfmazgių kūno kvadrantų sritys)*	4
13.	Apatinės galūnės srities ir susijusių kūno kvadrantų gydomas limfodrenažinis masażas (pažeistų sritinių limfmazgių kūno kvadrantų bei artimiausių sveikų sritinių limfmazgių kūno kvadrantų sritys)*	4,5

Pastabos:

1. * Skiriama esant antrinei limfedemai (onkologinių ligų atvejais).

2. Vienas gydomojo masažo balas atitinka gydomojo masažo procedūros dalį, kurios metu pacientas yra masažuojamas ne trumpiau kaip 8 minutes.

FIZIOTERAPIJOS PROCEDŪRŲ VERTĖ BALAIS

Eilės Nr.	Fizioterapijos procedūra	Procedūros vertė balais
1.	Galvanizacija	1
2.	Elektroforezė	1,5
3.	Ketuskamerinės galvaninės vonios	2
4.	Sinusoidinių moduluotų srovių (SMS) terapija (1 laukas, 15 min.)	1,5
5.	Diadinaminių srovių (DDS) terapija (1 laukas, 15 min.)	1,5
6.	Nuskausminamoji elektros stimuliacija (1 laukas, 15 min.)	1,5
7.	Interferencinių srovių terapija (15 min.)	1,5
8.	Elektrostimuliacija (1 laukas, procedūros trukmė 10–12 min.)	1,5
9.	Darsonvalizacija (5 min.)	1,5
10.	Ultratono terapija	1,5
11.	Gydymas trumposiomis bangomis / induktotermija	1,5
12.	Mikrobangų terapija	1,5
13.	Kintamojo mažos ir vidutinės galios magnetinio lauko terapija (procedūros trukmė 10 min.)	1,5
14.	Gydymas magnetolazeriu (procedūros trukmė 5 min.)	1
15.	Ultragarso terapija / fonoforezė (procedūros trukmė 5 min.)	2
16.	Protarpinė kompresinė terapija (1 galūnė, procedūros trukmė 20 min.)	1,5
17.	Kardiosinchronizuota protarpinė kompresija (procedūros trukmė 20 min.)	2
18.	Individuali vaistinių medžiagų inhaliacija	2
19.	Haloterapija	1
20.	Biodozės nustatymas	2
21.	Ultravioletinių spindulių terapija (bendra arba lokali)	1
22.	Mažos ir vidutinės galios lazerio terapija (1 laukas, procedūros trukmė 5 min.)	1
23.	Didelės galios ir aukšto intensyvumo (HILT) lazeris (procedūros trukmė 3 min.)	1,5
24.	Šviesos terapija (poliarizuota šviesa, 1 laukas, procedūros trukmė 5 min.)	1
25.	Smūginė banga (garso terapija, 2000 smūgių)	2

HIDROTERAPIJOS, BALNEOTERAPIJOS, PELOIDOTERAPIJOS VERTĖ BALAIS

Eilės Nr.	Procedūra	Procedūros vertė balais
1.	Gydomieji dušai (procedūros trukmė 7–10 min.):	
1.1.	cirkuliarus	1
1.2.	Šarko, škotiškas	2
2.	Gydamosios vonios (hidroterapija, balneoterapija) (procedūros trukmė 15–20 min.):	
2.1.	druskos vonios	1,5
2.2.	vaistinės vonios	1,5
2.3.	perlinės vonios	2
2.4.	sūkurinės vonios	2
2.5.	kontrastinės vonios	1,5
2.6.	rankų, kojų vonelės	1
2.7.	angliarūgštės vonios	2
2.8.	perlinės ozono vonios	2
3.	Kitos procedūros:	
3.1.	povandeninis masažas	5
3.2.	parafino, ozokerito aplikacija (kai aplikuojamas kūno plotas yra ne mažesnis kaip 600 cm ²)	2
3.3.	peloidoterapija:	
3.3.1.	purvo aplikacija	2,5
3.3.2.	ertminė purvo terapija	2
3.3.3.	elektropurvas	2

Pastaba. Vaikams ir kraujotakos sistemos ligomis sergantiems suaugusiems pacientams skiriamas trumpesnis (individualiai nustatytas) procedūros laikas.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1160](#), 2015-10-19, paskelbta TAR 2015-10-22, i. k. 2015-16630

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. V-889 „Dėl Medicininės reabilitacijos įstaigų (padalinių) veiklos specialiųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-113](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-01, i. k. 2016-01883

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. V-889 „Dėl Medicininės reabilitacijos įstaigų (padalinių) veiklos specialiųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1332](#), 2017-11-28, paskelbta TAR 2017-11-28, i. k. 2017-18860

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. V-889 „Dėl Medicininės reabilitacijos įstaigų (padalinių) veiklos specialiųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-697](#), 2022-04-05, paskelbta TAR 2022-04-05, i. k. 2022-07075

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. V-889 „Dėl Medicininės reabilitacijos įstaigų (padalinių) veiklos specialiųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1471](#), 2022-09-21, paskelbta TAR 2022-09-21, i. k. 2022-19202

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. balandžio 5 d. įsakymo Nr. V-697 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. V-889 „Dėl Medicininės reabilitacijos įstaigų (padalinių) veiklos specialiųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo